

**karta charakterystyki preparatu (substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 08.01.2013

Aktualizacja: 08.01.2013

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa**1.1 Identyfikator produktu****Nazwa handlowa:** SR20 Support**1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane**
Brak dostępnych dalszych istotnych danych**Zastosowanie substancji / preparatu** Materialny rozdzielający rozpuszczalny**1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki****Producent / Dostawca:**Stratasys, Inc.
7665 Commerce Way
Eden Prairie, MN 55344
USATel +1 952 937 3000
Fax +1 952 937 0070

For information in Europe contact:

C.S.B. GmbH
Düsseldorfer Straße 113
D-47809 Krefeld
GermanyTel.: +49-2151-6520860
Fax: +49-2151-6520869
E-Mail: info@csb-online.de**Adres poczty elektronicznej kompetentnej osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki:**
sdb@csb-online.de**Komórka udzielająca informacji:** Wydział Bezpieczeństwa Produkcji (BHP)**1.4 Numer telefonu alarmowego:** Jak wyżej albo z najbliższym Instytutem Toksykologicznym.**SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń****2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny****Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008**

GHS09 środowisko

*Aquatic Chronic 2 H411 Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.***Klasyfikacja zgodnie z dyrektywą Rady 67/548/EWG lub dyrektywą 1999/45/WE**

N; Produkt niebezpieczny dla środowiska

R51/53: Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.**System klasyfikacji:**

Produkt podlega obowiązkowi oznakowania na podstawie metody obliczania "Ogólnej wytycznej klasyfikowania preparatów w UE" w jej ostatnio ważnej wersji.

2.2 Elementy oznakowania**Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008**

Produkt jest klasyfikowany i oznakowany zgodnie z przepisami CLP.

Piktogramy wskazujące rodzaj zagrożenia

GHS09

Hasło ostrzegawcze brak**Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia**

H411 Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

(ciąg dalszy na stronie 2)

PL

karta charakterystyki preparatu (substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 08.01.2013

Aktualizacja: 08.01.2013

Nazwa handlowa: SR20 Support

(ciąg dalszy od strony 1)

- **Zwroty wskazujące środki ostrożności**
- P273 Unikać uwolnienia do środowiska.
- P391 Zebrać wyciek.
- P501 Zawartość / pojemnik usuwać zgodnie z przepisami miejscowymi / regionalnymi / narodowymi / międzynarodowymi.
- **2.3 Inne zagrożenia**
- **Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

- **3.2 Charakterystyka chemiczna: Mieszaniny**
- **Opis:** Polimer

- **Składniki niebezpieczne:**

CAS: 115-86-6	fosforan tryfenylu	2,5-10%
EINECS: 204-112-2	 N R50/53	
	 Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410; Acute Tox. 4, H302	

- **Dalsze składniki** Termoplastyczny akrylkopolimer

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

- **4.1 Opis środków pierwszej pomocy**
- **Wskazówki ogólne:** Odzież zanieczyszczoną produktem należy usunąć.
- **po wdychaniu:** Dostarczyć świeże powietrze, w razie dolegliwości wezwać lekarza.
- **po styczności ze skórą:**
- Zmyć wodą i mydłem i dobrze splukać.
- W przypadku trwałego podrażnienia skóry zgłosić się do lekarza.
- Po styczności z roztopionym produktem szybko ochłodzić zimną wodą.
- Nie odciągać stężałego produktu od skóry.
- Natychmiast zasięgnąć porady lekarza.
- **po styczności z okiem:**
- Płukać oczy z otwartą powieką przez kilka minut pod bieżącą wodą. W przypadku utrzymującej się dolegliwości zasięgnąć porady lekarza.
- **po przełknięciu:**
- Przepłukać jamę ustną i obficie popić wodą.
- Przy trwałych dolegliwościach porozumieć się z lekarzem.
- **4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia**
- Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym**
- Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

- **5.1 Środki gaśnicze**
- **Przydatne środki gaśnicze:**
- Dwutlenek węgla (CO₂), proszek gaśniczy lub strumień wody. Większy pożar zwalczać strumieniem wody lub pianą odporną na działanie alkoholu.
- **Środki gaśnicze nieprzydatne ze względów bezpieczeństwa:** Woda pełnym strumieniem.
- **5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną**
- Tlenki fosforu (np. P₂O₅)

(ciąg dalszy na stronie 3)

PL

**karta charakterystyki preparatu (substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 08.01.2013

Aktualizacja: 08.01.2013

Nazwa handlowa: SR20 Support

(ciąg dalszy od strony 2)

- Tlenek węgla (CO) i dwutlenek węgla (CO₂)*
- **5.3 Informacje dla straży pożarnej**
- **Specjalne wyposażenie ochronne:**
Nosić urządzenie ochrony dróg oddechowych niezależnie od powietrza otoczenia.
- **Inne dane:** *Wodę skażoną należy zbierać oddzielnie, nie może ona dostać się do kanalizacji.*

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

- **6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych**
*Unikać kurzu.
Nie wdychać pyłu.
Unikać styczności z oczami.*
- **6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:**
*Nie dopuścić do przeniknięcia do kanalizacji /wód powierzchniowych /wód gruntowych.
W przypadku przedostania się do zbiorników wodnych lub kanalizacji zawiadomić właściwe władze.*
- **6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:**
*Zdjąć mechanicznie.
Materiał zebrany usunąć w sposób zgodny z przepisami.*
- **6.4 Odniesienia do innych sekcji**
*Informacje na temat bezpiecznej obsługi patrz rozdział 7.
Informacje na temat osobistego wyposażenia ochronnego patrz rozdział 8.
Informacje na temat utylizacji patrz rozdział 13.*

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

- **7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**
*Zadbać o dobry nawiew /odsysanie w miejscu pracy.
Unikać zapylenia.
Nie wdychać oparów / pyłu
Unikać zanieczyszczenia oczu.
Obserwować wartości graniczne zależny od miejsca pracy.
Avoid contact with hot product.*
- **Wskazówki dla ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej:** *Nie są potrzebne szczególne zabiegi.*
- **7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności**
- **Składowanie:**
- **Wymagania w stosunku do pomieszczeń składowych i zbiorników:**
Stosować się do norm zalecanych dla gospodarki wodnej.
- **Wskazówki odnośnie wspólnego składowania:** *Nie konieczne*
- **Dalsze wskazówki odnośnie warunków składowania:**
*Składować w dobrze zamkniętych beczkach w chłodnym i suchym miejscu.
Zbiornik przechowywać w dobrze przewietrzonym miejscu.*
- **7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe** *Brak dostępnych dalszych istotnych danych*

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

- **Dodatkowe wskazówki dla wykonania urządzeń technicznych:** *Brak dalszych danych, patrz punkt 7.*
- **8.1 Parametry dotyczące kontroli**
- **Składniki wraz z kontrolowanymi wartościami granicznymi zależnymi od miejsca pracy:**
Observe all workplace limits for dust.
- **Wskazówki dodatkowe:** *Podstawą były aktualnie obowiązujące wykazy.*

(ciąg dalszy na stronie 4)

PL

**karta charakterystyki preparatu (substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 08.01.2013

Aktualizacja: 08.01.2013

Nazwa handlowa: SR20 Support

(ciąg dalszy od strony 3)

- **8.2 Kontrola narażenia**
- **Osobiste wyposażenie ochronne:**
- **Ogólne środki ochrony i higieny:**
Nie wdychać pyłu/ dymu/ mgły.
Unikać styczności z oczami.
Myć ręce przed przerwą i przed końcem pracy.
- **Ochrona dróg oddechowych:**
Przy długotrwałym przebywaniu w warunkach szkodliwych w miejscu pracy (utrzymujących się w granicach normy) nie trzeba stosować specjalnych środków ostrożności.
- **Ochrona rąk:**
Nie są konieczne rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi.
Use heat resistant gloves when handling hot/molten product.
- **Ochrona oczu:** Okulary ochronne
- **Ochrona ciała:** Wear heat-resistant protective clothing when handling hot/molten product.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne**9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych****Ogólne dane****Wygląd:**

Forma:	stały
Kolor:	ciemnobrązowy
Zapach:	kwaśnawy
Próg zapachu:	nie jest określony

Wartość pH: nie do użytku**Zmiana stanu****Punkt topnienia/ Zakres topnienia:** nie do użytku
Punkt wrzenia/ Zakres wrzenia: nie do użytku**Punkt zapłonu:** > 427°C**Łatwopalność (stała gazowa):** nieokreślone**Temperatura palenia się:** nieokreślone**Temperatura rozkładu:** nieokreślone**Samozapłon:** Produkt nie jest samozapalny.**Niebezpieczeństwo wybuchu:** Produkt nie grozi wybuchem.**Granice niebezpieczeństwa wybuchu:****dolna:** nieokreślone
górna: nieokreślone**Właściwości podsycające ogień** nie do użytku**Ciśnienie pary:** nieokreślone**Gęstość w 20°C:** 1,25 g/cm³**Rozpuszczalność w/ mieszalność z****Woda:** nierozpuszczalny**Lepkość:****dynamiczna:** nie do użytku
kinetyczna: nie do użytku**9.2 Inne informacje** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

PL

(ciąg dalszy na stronie 5)

**karta charakterystyki preparatu (substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 08.01.2013

Aktualizacja: 08.01.2013

Nazwa handlowa: **SR20 Support**

(ciąg dalszy od strony 4)

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

- **10.1 Reaktywność**
- **10.2 Stabilność chemiczna**
- **Rozkład termiczny/ warunki których należy unikać:**
Temperatura > 300 °C
Brak rozkładu przy składowaniu i obchodzeniu się zgodnie z przeznaczeniem.
- **10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji** Reakcje niebezpieczne nie są znane.
- **10.4 Warunki, których należy unikać** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **10.5 Materiały niezgodne:**
Silne utleniające
Alkalia
- **10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu:**
Tlenki fosforu (np. P₂O₅)
Tlenek węgla (CO) i dwutlenek węgla (CO₂)

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

- **11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych**
- **Ostra toksyczność:**

· **Istotne sklasyfikowane wartości LD/LC50:****115-86-6 fosforan trifenylu**

Ustne	LD50	1300 mg/kg (mouse)
		3800 mg/kg (szczur)
Skórne	LD50	> 7900 mg/kg (królik)

- **Pierwotne działanie drażniące: Działanie Gatunek Metoda**
- **na skórze:** Pylczastki może powodować mechaniczny drażnienie.
- **w oku:** Pylczastki może powodować mechaniczny drażnienie.
- **Uczulanie:** żadne działanie uczulające nie jest znane.
- **Dodatkowe wskazówki toksykologiczne:**
Zgodnie z naszymi doświadczeniami i posiadanymi przez nas informacjami przy prawidłowym i zgodnym z przeznaczeniem użytkowaniu produktu nie powoduje on żadnych skutków szkodliwych dla zdrowia.
- **Działanie rakotwórcze, działanie mutagenne i szkodliwe działanie na rozrodczość (CMR)**
Na podstawie aktualnych informacji wiadomo, że nie efekty CMR.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

- **12.1 Toksyczność**

· **Toksyczność wodna:****115-86-6 fosforan trifenylu**

EC50/48 h	1,35 mg/l (daphnia magna)
LC50/96 h	0,36 mg/l (onchorhyncus mykiss)

- **12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.3 Zdolność do bioakumulacji** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.4 Mobilność w glebie** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **Dalsze wskazówki ekologiczne:**
- **Wskazówki ogólne:** Klasa szkodliwości dla wody 2 (samookreślenie): szkodliwy dla wody
- **12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.

(ciąg dalszy na stronie 6)

PL

karta charakterystyki preparatu (substancji) niebezpiecznej
 zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 08.01.2013

Aktualizacja: 08.01.2013

Nazwa handlowa: SR20 Support

· 12.6 Inne szkodliwe skutki działania Brak dostępnych dalszych istotnych danych

(ciąg dalszy od strony 5)

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

- 13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów
- **Zalecenie:** Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- **Opakowania nieoczyszczone:**
- **Zalecenie:** Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

- 14.1 Numer UN
- **ADR, IMDG, IATA** UN3077
- 14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN
- **ADR** UN 3077 MATERIAŁ ZAGRAŻAJĄCY ŚRODOWISKU, STAŁY, I.N.O. (fosforan tryfenylu)
- **IMDG** ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Triphenyl phosphate), MARINE POLLUTANT
- **IATA** ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Triphenyl phosphate)
- 14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie
- **ADR**
-
- **Klasa** 9 (M7) różne materiały i przedmioty niebezpieczne
- **Nalepka** 9
- **IMDG, IATA**
-
- **Class** 9 Miscellaneous dangerous substances and articles.
- **Label** 9
- 14.4 Grupa opakowań
- **ADR, IMDG, IATA** III
- 14.5 Zagrożenia dla środowiska:
- **Zanieczyszczenia morskie:** Tak
- Symbol (ryby i drzewa)
- **Szczególne oznakowania (ADR):** Symbol (ryby i drzewa)
- **Szczególne oznakowania (IATA):** Symbol (ryby i drzewa)
- 14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników Uwaga: różne materiały i przedmioty niebezpieczne
- **Liczba Kemlera:** 90
- **Numer EMS:** F-A,S-F
- 14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC Nie nadający się do zastosowania.

(ciąg dalszy na stronie 7)

PL

**karta charakterystyki preparatu (substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 08.01.2013

Numer wersji 1

Aktualizacja: 08.01.2013

Nazwa handlowa: SR20 Support

(ciąg dalszy od strony 6)

· Transport/ dalsze informacje:**· ADR**

- Ilości wyłączone (EQ): E1
- Ilości ograniczone (LQ): 5 kg
- Kategoria transportowa: 3
- Kodów zakazu przewozu przez tunele: E

- UN "Model Regulation": UN3077, MATERIAŁ ZAGRAŻAJĄCY ŚRODOWISKU, STAŁY, I.N.O. (fosforan trifenylu), 9, III

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

- **15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny**
- **Przepisy poszczególnych krajów:**
- **Wskazówki odnośnie ograniczenia zatrudnienia:** Uwzględnić ograniczenia zatrudnienia młodzieży.
- **Regulamin awarii:**
- **Klasa zagrożenia wód:** Klasa szkodliwości dla wody 2 (samookreślenie): szkodliwy dla wody.
- **15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego:** Ocena Bezpieczeństwa Chemicznego nie została przeprowadzona.

SEKCJA 16: Inne informacje

Dane opierają się na dzisiejszym stanie naszej wiedzy, nie określają jednak w sposób ostateczny właściwości produkcyjnych i nie mogą być uzasadnieniem prawomocnych umów.

· Odnośne zwroty

Zwroty R składniki! NIE klasyfikowania preparatów!

H302 Działa szkodliwie po połknięciu.

H400 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.

H410 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

R50/53 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

· Wydział sporządzający wykaz danych:

C.S.B. GmbH Phone: +49 - 2151 - 652086-0

Düsseldorfer Str. 113 Fax: +49 - 2151 - 652086-9

47809 Krefeld / Germany

· Skróty i akronimy:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PL